

ՄԷՃՄԱՌԻԱԹԸ

Մէնէլիի բէլին (20)
Այլը պլըզ (6)
Մէնէլի բոսթա իւնթէթի (30)
Շէնէր բոսթասը 80

Տէրճ իտիլճէք իւնթաթ իշին այրը
ճա բազարլըզ օլունուր .
Ղաղէթ ալա միւթլալիզ իուսուսաթ
իշին 8 ԹՕ1 Ա. ՅԱՆԱ միւրաճաթ օլունա

Իտարէ/սանէմիզ Պէ. յօղունտա ճատտէ. յի. քէպիւրտէ Թադսիմ՝ ճիւղարնտա Նօ. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 30 ՄԱՅԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մանթէթէսսիւթ վէֆաթընը եազ-
աղըմըզ Մարուշ Գրիգոր էֆէնտիւնին
գէվճի միւնթէթէսի վէ կաթաղիկա-
բաթրիզ ըլծաթէթլու էֆէնտիւն հազ-
րէթլէրլիլէ պիրաւտէրանը ալիւրիւնին
հէմիւրէյի մուսաղլէզէսի Տիկին Աղաւնի
Մարուշու ճէնաղէ ալալը, պու կիւն,
սաաթ իւշ պուշուգտա, Պէ. յօղունտա
Ս. Աստուածածին Աթ ուսանիտ քիլիսէ-
սիտէ, հայիզէ օլունուր իսմէ վէ միւտ-
տէթի էօմիւրիւնտէ կէշիրտիկի իսլաւազը
հաւնէ վէ մէմուռէնէ լանըզ պիր
սուրէթի մութանթանէտէ իճրա իտիլ-
միւտիւր Շէյքէթի, քիլիսէ, մէվգիւնէ միւ-
նասիպ պիր թալըզ մաթէմիւսքտէ թէգ-
իւն գըլընմը, վէ ճէնաղէ Թապուլթու
իւզէրիւնտէ վէ էթրաֆընտա օթուգտան
միւթէճալուզ կիրաւնտար վէ միւ-
թէտտիւտ շամաւտանլար օլարազ, մա-
հէլի միւսուսուրու մազ իտիլմիւզ օլ-
տուղու հալտէ, Յովհաննէսեան Ֆազ-
Յովհաննէս Նպիպոպուսու թահթը ըր-
եաթի ինտէվէ միւլէթիմիւզին քեաֆէթի
թարիզթալարընա մէնասալ մէնէնտա-
րանը ըուհանի, վէ միւլէլի սայիթէտէն
պիր գաշ ըհհալիլի, վէ մէրհուճի միւ-
մալիէյանըն աքրապա վէ միւթէնլիւ-
գաթընտան պաշա, միւլէթիմիւզտէն վէ
էճաւիպտէն իւնթալընն մէմուրիւնտէ վ-
էթ, միւթէպէրաւն էհալի, պաւնթըր,
թահիր վէ սայիլ գէվաթ հազըր օլունու-
լարը հալտէ, ըահմէթ տուալարը զա-
նէթ մաթէմիւլ պիր սուրէթտէ իճրա ի-
տիլմիւզ, վէ պատէհու հուզըզարը քիրամ՝
կաթողիկոսարան սալօնուսն չըգարազ,
օրատա հազըր պուլունան Քիւթպէթլու
կաթողիկոս-բաթրիզ էֆէնտի հազըրէթ-
լէրլիլէ պիրաւտէրանը ալիւրիւնէ, վէ
միւթէվէֆիւնէնի գէվճի միւնթէթէսի վէ
միւթէալիւրաթը սայիթէսիւնէ ըհսմի
Թապուլթու իշֆա գըլընմը տըր .
Մուսախարէն ճէնաղէ արապալը միւս-
սուսուսն վազ իլէ, Պիւնիւրէթէրէ գապ-
րիւթանընտա իսանէտանը մազպէրէյի
միւսսուսուսն տէֆն իտիլմիւզ իւզըրէ,
գարիւնէյի մէջքիւրէնէ նազլ իտիլմիւզ,
վէ ճէնաղէ արապալընն էսնաի մի-
րուրիւնտէ, Ս. Յովհաննէս Նպիպոպուսու վէ Ս.
Յակոբ քիլիսէլէրիւնտէ պէրաի Թա-
պուլթու իշֆա գըլընմը գապարաւար չալըն-
մը տըր .

Բալար կիւնիւն Եէտի-գուլի իա-
րիճիւնտէ քեալիլ Ս. Փրկիլ իսաթի-
լանէսիւնտէ վուգու պուլան Սահ-
մանադրու թիւն Տարեդարձընտա,
իսաթիւնտէ մէջքիւր իլին 250
լիւրա գատար պիր մէպլաղ հասըլ օլ-
տուղու անլալըմը տըր .

ԻԱՐԻՃԻԵ

ԱՎՍԹՐԻԱ

Ավսթրիա իմբերաթօրու վէ Մա-
ճարիւթան գրալը Ֆրանսուա-Թօղէֆ
հազըրլէրիւնէն էնճիւմէնի մէպուսա
նը գապուլ իթտիկի սըրատա, էն-
ճիւմէն ըհիւլէրիւնտէ մէգալէլէ-
րիւնէ ճէվապէն իրուտ իթտիկի նութ-

գուն իսլաւասը թէլէկրաֆ գըմիւ-
մըզտա մուհարրէր պուլունմուշ իսէ
տէ, նու թգը մէջքիւրուսն ապը
տիւնքի կիւն վարիտ օլան Բէլթա
ղաղէթալարընտա կէօրիւմիւզ օլ-
մաղլէ, ալիւնէ թէրճէմէ իտիլմիւզ տըր .
Թէրճէմէյի նութգ .

«Հազգըմտա իղհար իթտիկիւնիզ
հիսսիւնաթը սատազաթ քեալարանէնի
քէմալը մազուղիւնէթլէ գապուլ ի-
տէրիւմ .

«Կէշէն սէնէտէն պէրու նէ ումուսի
լարիճի բօլիթիգաճա վէ նէ տէ պի-
զէ տաճա զիւնտաթ թապլիւզ իտէն
պաշա մէմլէքէթլէրիւն տաշալիւնէ
հիշ պիր թէպէտաթիւ էսասի վու-
ղուա կէլմէմիւ տիր . Պիւնիւրէթէ
տէվլէթլէրիւն մէվճուտ օլան միւ-
նասիպաթը տօսթանէմիւզ, սուլի ու
միւսալէմէթ մուհասէնաթընտան
իսթիֆատէն տէվաճ իտէնէթիմիւզ
հազըրնտալի իսմիւթիմիւզ թադվի-
նէ իթմէքտէ տիր .

«Միւթթէֆիգլէրիմիւզ իլէ մէվ-
ճուտ օլան իթթիհատը զապի, վէ
սուլի ու միւսալէմէթ մազստիւնէ
միւլալթէնի, վէ իւն ու իթիմաւտ
իլէ իճրա իտիլնէ հարաքեաթը միւշ-
թէրէքէ՝ զիլի ճիւլէթիմիւզտէ պու-
լունտան միւլէթլէրիւն իսթիհալը ը-
ֆահիլիւնթ վէ սատաթիւն հալիւնէ
միւնաթըլ օլան մէսանի վէ իգտա-
մաթըմիւնէթիմիւզտէն իլէրուտէ տա-
լի թէնէմիւն իտէն թէնէմիւնաթը գա-
վիւնէ տիր .

«Պուվլէյի միւնէլաճալըն թէ-
րադըրնաթը տալիմէսի, Ավսթրիա
վէ Մաճարիւթան տէվլէթիւնէ կէ-
րէք միւթթէֆիգլէրի վէ կէրէք իվ-
րօթա տէվլէթլէրի նէգտիւնտէ հա-
նիզ օլունուր մէվլըլի միւնիմիւզ
միւթէնասիպ պիր սուրէթտէ իւզգա
լարիմէյի տըր .

«Հիւլէթիմիւզ իսապէրի պէր-
րիւնէ վէ պահրիւնէ իլին լաղմ կէ-
լէն մէտարիֆիւն մէճմուլիւն թալիւն
իթտիկի սըրատա, տէվլէթիւն ահ-
վալը մալիւնէսիւն նազալը իթիպարա
ալարազ, եալընը լիւզըմը գաթի
հիւլէթիւնտէ պուլունտան մէսարիֆ
իլէ իլթիլալ իթմիւզ տիր . Անճազ
թէտապիւրի ապըրիլէնի իսթի-
եաթընտանէն տէվաճ իթմէք
վէ էսլիհալը նարիւնէ վէ իսթիհէթա-
մաթ ֆէնիլէրիւնէ հասըլ օլան թէ-
րադըրնաթը իճապ իթտիլարիկի
մէսարիֆի իճրա իլիմէք էլիլմ՝ օլա-
ճազ տըր .

«Պօնա վէ Հէրսէք գըլթալարը վա-
րիտաթը պու սէնէ տալի մէսա-
րիֆի իտարիւնի գաթաթ մաղա քիֆա-
նէթ իտէնէք տիր .

«Թարաֆիւրըզ հէվալէ իտիլնէք
գաւուս լալիհալարընը միւնէրէպ օ-
լան տիրանէթ վէ համիւնէթի վա-
թանթըրլէրանէնիզ թապիւնէ իտէ-
րէք գալպէն սիլէ սէլաճ իտէրիւմ .»

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ ՊԻՒՏՃԷՍԻ

Ավսթրիա - Մաճարիւթան տէվ-
լէթիւնէ 1891 սէնէսի ումուս պիւտա-
ճէսի մէսարիֆի 135 միլիօն 634 պիւն
237 ֆիօրինէ պալիլ օլաճազ, եանի
1890 սէնէսի պիւտաճէսիւնտէ 8 միլ-
իօն 409 պիւն 898 ֆիօրին գիւնտէ
օլաճազ տըր . Իլի հիւլէթիմիւզ տա-
լիտ օլան կէօմիւրէ վէ սայիթէ հա-
սըլաթը թէնիլ օլունտա գտան սօն-
րա, պադի գալան 92,250,387 ֆիօ-
րինի սիւլիւսանը, եանի 63,250,387
ֆիօրինի Ավսթրիա՝ վէ պիր սիւլիւ-
սիւ, եանի 27,123,377 ֆիօրինի Մա-
ճարիւթան հիւլէթիմիւզ թալար-
ֆընտան թէսվիւնէ իտիլնէք տիր .

Պօնա վէ Հէրսէք գըլթալարըն
մէսարիֆի իլիպիւնէսի իլալէ օլուն-
տուգտա, Ավսթրիա-Մաճարիւթա-
նէն 1891 սէնէսի մէսարիֆի միւլթէ-
րէքէթի 140 միլիօն ֆիօրինէ պալիլ
օլուն քի, մէսարիֆի մէվլէթիւնէն
100տէ 95ի եանի 133 միլիօն ֆիօրին-
նի՝ մէսարիֆի ապըրիւնէ վէ 100տէ
պէշի եանի 7 միլիօն ֆիօրինի մէ-
սարիֆի զալիլ ապըրիւնէ տիր .

ԱՄՍՆԻՍ

Համալուրիւր նախիթիւթէն զաղէ-
թաթը՝ բրէնա Պիւմարգըն բարլա-
մէնթօնա ալա ինթիլապ օլունմաթ
արղուսուսն տալիլ օլան ըլծաթէթ
հազըրնտա Ալմանիա զաղէթալարը-
նէն միւշարիլի յալէյիւնտէ տէրմի-
նան իթտիլէրի իթիլալաթա ճէվա-
պէն, թէրադըրնէրլէր ֆըրգաթընա
մէնտուզ զաղէթալարըն՝ բրէնա Պիւ-
մարգը եալընըզ պիր ֆըրգաթի սի-
եասիւնէ առէմի՝ զանն իտէրէք, հա-
զըրի պիր վաթանթըրլէր օլունուրու-
նու անլաճազտան աճիլ զալիւն-
տուզլարընը, վէ բրէնա Պիւմարգըն
հիշ պիր ֆըրգաթի սիեասիւնէ տա-
լիլ օլանալ, հէր քէսիւն մուսվէ-
նէթիւնի գապուլ իթտիկիւնի վէ միւ-
շարիլէյի մէսլէքի սիեասիւնի ա-
լա յալիսի օլանալ, պէլի տալիմա
վաթանթըրլէրանէ իտուկիւնի վէ հիւ-
լիւմէթիւն էլիլմ իթիլալաթ իթ-
տիկի մէսլէքի սիեասիւնի վաթանթը-
րլէրանէ պուլունտուգտա ճիւլէթլէ,
բրէնա Պիւմարգըն Բալիլթալ մէճ-
լիւնտէ մուսալիֆէթ իլիգալիւն ա-
լա մէճալուր օլմաթաճաղըն պէեան
իլէ տէմիւ տիր քի, Բրէնա Պիւմար-
գըն թադըրիպա պուլունտան պիր սէնէ
էվլէլ, պիլզաթ իթիլալաթ իթտի-
կի, վէ էլիլմ ժէնէրալ Գաթրիլի
թարաֆընտան գապուլ վէ իճրա ի-
տիլնէ մէսլէքի սիեասիւնէ յիմուս մու-
լալիֆէթ իթմէսի միւնթիւն տէյիլ
տիր .

Բրէնա Պիւմարգը՝ ժէնէրալ Գաթ-
րիլիւնի մէտէ ու սէնա իտէնէթտէն
տիր .

Բրէնա Պիւմարգը բարլաճէնթօնա
կիւրէնէկի վաղըթ, իֆատաթը վա-
ղըաթըլա հիւլէթիմիւզ մուսվէթ
իտէնէք տիր, Ֆադաթ հիւլէթիմիւզ
պալը թէտապիւրիւնի սատաթի հալը
ուսուլիւնէն մուսվաթը առա իթմէզ
իսէ, էֆըրաթընը ալըգտան ալըզա
վէ սէրպէսթէ միւտաֆաա իտէնէք
տիր .

Էլիլ Թարաֆընիկէ զաղէթաթընը
իտաաթը վէճիլ, Զուլիլթիւրա իլէ ազա
օլունտան իթիլիւրալ մէսքէն մու-
գալէլէսի վէ Ալաա-Լօրէն բասա-
թըլալըն մատտէլէրիւն տալիլ ճէ-
րէնա իտէնէք միւզաթըրաթա բը-
րէնա Պիւմարգը տալիլ իլթիւրաթ իտէ-
նէք իսէ, միւշարիլիլի պու իլթի
մէսլէլէ հազըրնտալի էֆըրաթընը՝
պաշ վէթիլ օլունուրու գէմանտան զի-
եասիւն սէրպէսթէ պէեան իլիլէն-
պիլէնէք տիր, զիւրա իթիլալաթը
մէսքէն հազըրնտա Ալմանիա իլէ
Զուլիլթիւրա պէյիւնտէ մէվճուտ օ-
լան մուգալէլէնաճէնի ֆէսի, վէ
Ալաա-Լօրէն էեալէթլէրիւնտէ բա-
սաթըրթ ուսուլիւնի վաղ իտէն բրէնա
Պիւմարգը տըր . Էլիլ Բրէնա Պիւմար-
գըն պու պապտէթի էֆըրաթը, ժէ-
նէրալ Գաթրիլիւնի էֆըրաթընտան
պաշա իսէ, մէմլէքէթ, բրէնա Պիւ-
մարգըն էֆըրաթընը իսթիմա իթ-
մէքտէն միւսթէֆիտ օլաճազ տըր .

Վէլ հասըլ բրէնա Պիւմարգըն էր-
քեանը հիւլէթիմիւզ իթիլալաթը
էֆըրաթտա պուլունտուգտա նօթա-
լար, իթթիհատը էֆըրաթտա պու-
լունտուգտա նօթալար գատար է-
հէմիլիւնէթիլ հալիլ տէյիլ տիր . Բրէնա
Պիւմարգը՝ բարլաճէնթօնա եալընըզ
քէնտի յախսընա իթիլալաթ իտէնէթէ
տիւլմէն նազալըլա պադաճազ
տըր . Բրէնա տըր Պիւմարգը քէնտիւ-
նէ իթիլալա իտէնէթէ իթիլալա ի-
տէնէք տիր . Պու իթիլալաթ վէ
միւնտէլաթտան հասըլ օլաճազ
հատիւնէրիւն մէսուլիւնէթի՝ բրէնա
տըր Պիւմարգը տէյիլ պէլի միւշա-
րիլէյիլիլ ալէյիլնտէ պուլունաճազ
օլանալապ ալիւտ օլաճազ տըր .

Տէյիլ Նիուզ զաղէթաթընը Պէր-
լիւնտէն ալիլ իթտիկի մալիւմաթա
նէզալէն, Ալմանիա տա վաղը կիւ-
միւշ մատտէլէրի սահալիլէրի՝ բրէնա
տըր Պիւմարգը կիւմիւշտէն մաճուլ
պիր սուֆրա թադըլը իհտա իթմէք
նիւնէթիւնտէ տիրէր . Բրէնա տըր Պիւ-
մարգըն Պէրլիւնտէ իսթիլալա իթտի-
կի սուֆրա թադըլը հիւլէթիմիւզ
մալիլ իմիլ .

[illegible]

Տօգլթօր օ աստէմլէրտէն իտի քի, պիր շէյի տիւղիւն
տիւքլէրի անտէ, անը անինտէ մէվզըի իճրաւէ վաղ
իթմէք իպթէրլէր:

ԷՏԻՐՆԷ—ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԹՐԲՆՈՎԱ — ԵԱՆՊՈԼՈՒ ԽԱԹԻԸ

ՍԵԼԱՆԻՔ—ԻՒՍԿԻԻՊ—ՍՊԵՏԶԷ ԽԱԹԹԸ

ԻՒՍԳԻՒՊ—ՄԻԹՐՈՎ ԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

Տերապուտեր իր Գիշերք—Չեքմեհե արաւընտաւ Լոյճու բարիխաւը , 1890 Մայիս 1 տէն իրիպարէն

Համվի քրեյի: ք էշեա պիլա իովիսնա հեր գաթարտա գապուլ օլունուր, — Համվի պիւնիւք էշեաեա կէլինճէ, պունլար անճաղ Տէրիսաա-
տէթ էլէ Սադրի-քէյ արաւընտա քեային մէվգըլէր ալաւընտա ամէտլիտ իտէն թրէկէր իլէ նաղլ վէ իրալ օլունապիլէճէք տիր,
50 վէ 49 նիւմբուր գաթարլար Տէրիսաատէթլէ Սադրի-քէյ արաւընտա եալընը 1890 սէնէսի 0գոստոսը էֆրէնճինին 13 իւնիսն կիւնիսն
գաաար իյլէնէճէքլէր տիր:
ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՏԻՐԻՆԵԹԻ